

BRNO — STRATEGICKÝ BOD NA MAPĚ HAVEL & PARTNERS A ONE FAMILY OFFICE

JAK SE MĚNÍ PŘEMÝŠLENÍ MOVITÝCH ČECHŮ A SLOVÁKŮ? PROČ SMĚŘUJÍ SLOVENŠTÍ PODNIKATELÉ DO ČESKA? A Z JAKÉHO DŮVODU JE V DNEŠNÍ DOBĚ NUTNÉ PŘEMÝŠLET O MAJETKU GLOBÁLNĚ? V ROZHOVORU ODPOVÍDAL **JAROSLAV HAVEL**, ZAKLADATEL ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE **HAVEL & PARTNERS** A RODINNÉ KANCELÁŘE **ONE FAMILY OFFICE**.

Text: František Ventruba **Foto:** Archiv HAVEL & PARTNERS

Vaše advokátní kancelář i rodinná kancelář se obě soustředí vedle Prahy a Bratislavy i do Brna. Vnímáte v jihomoravském regionu potenciál?

V Brně, respektive na jihu Moravy obecně působí řada zajímavých a úspěšných firem, které táhnou celý region dopředu. Jsou tu i nejvyšší soudní instance, také univerzity. A strategická je i samotná poloha Brna. S napojením na Prahu, Rakousko nebo Slovensko je to přirozené byznysové centrum celého jihu Moravy. Brno je tak pro nás strategickým bodem na mapě, protože se z něj přirozeně stal byznysový a technologický hub. Vysoká koncentrace úspěšných podniků, špičkových IT firem nebo technologických startupů vytváří prostředí, které generuje potřebu sofistikovaných právních služeb. Už řadu let potenciál zdejšího regionu roste a my jsme v Brně přímo u toho.

Jak velký tady máte tým?

Co se týče práva, je to jeden z největších lokálních týmů právníků a daňových poradců v regionu. Máme tady přes čtyři desítky kolegů a kolegyně. Kancelář spoluvodou partneři Robert Neruda a Miroslav Vozáb. Já

sám pravidelně do brněnské kanceláře jezdím, to samé i další partner kanceláře David Neveselý. Výhodou naší velikosti je, že klienti z jihomoravského regionu mohou přímo na místě těžit ze znalostí a kontaktů celé naší kanceláře s celkovým počtem 350 právníků a daňových poradců.

V čem jsou vaše služby v regionu specifické?

V Brně působíme od roku 2009 a díky tomu známe zdejší trh opravdu do detailu. A to nejen byznysově. Já mám k regionu i úzké osobní vazby, stejně tak i David, který z Brna pochází, a další kolegové. Pro klienty tady jsme tak nejen právními poradci, ale i partnery při hledání strategických příležitostí.

Co to konkrétně znamená?

Pracujeme pro rodinné firmy, developery, veřejné instituce, rychle rostoucí IT společnosti, výrobní a obchodní firmy, investory ze zahraničí. Pomáháme jim nejen s právními otázkami, ale i se strategií růstu a expanze, vyhledáváním nových obchodních příležitostí, investičních partnerů nebo vhodných akvizičních cílů. Těžíme přitom právě z místní znalosti a naší rozsáhlé sítě kontaktů.

Jaké příležitosti vidíte na jižní Moravě v oblasti venture kapitálu?

Ve venture kapitálu se pohybujeme přes 20 let. Jako právníci máme za sebou stovky transakcí. Pomáháme firmám a investorům připravit se na investiční kola, nastavovat právní a daňové struktury a hledat cesty k růstu a úspěšnému exitu. My sami jsme ale zároveň také investoři. Dnes máme investice v 16 VC fondech a desítkách firem. Máme v portfoliu několik dolarových jednorožců ze střední Evropy. Obě tyto zkušenosti pak přirozeně přenášíme zpátky do regionu. Pomáháme tu i rozvíjet a vzdělávat místní startupovou scénu. Spolupracujeme například s JIC v rámci vzdělávací Investiční akademie pro foundery a andělské investory. Aktivně se tak v regionu zapojujeme do budování silného zázemí a komunity.

Zmiňoval jste výhodu dobrého spojení z Brna na Slovensko. Mají klienti z jihu Moravy zájem o expanzi ke slovenským sousedům?

Aktuálně pozorujeme pohyb spíše opačným směrem. Tedy že se slovenští podnikatelé přesouvají k nám. Za posledních pět let stoupl počet Slováků podnikajících v Česku o víc než pět

tisíc. Že mnozí nabírají směr Česko nejen v byznysu, ale i v osobním životě, je přirozené. Nejen kvůli historické a jazykové blízkosti obou zemí, ale důvody mohou mít i ekonomické, politické či rodinné. S přesunem byznysu, ale i přesunem soukromého majetku umíme slovenským podnikatelům a úspěšným manažerům efektivně pomoci.

Jakým způsobem?

Každá situace si žádá individuální řešení. Máme paletu odzkoušených postupů, které fungují pro Česko i Slovensko. Pokud je z povahy věci možné podnikání převést do Česka, realizujeme jeho přesun pomocí různých forem korporátní restrukturalizace, jako jsou třeba přeshraniční fúze, přemístění sídla apod., nebo je to i postupné utlumení slovenské entity a zajištění vstupu na český trh.

Jak takové řešení může typově vypadat?

Podnikatelé nutně nemusí ze Slovenska odcházet. Mají možnost geograficky rozkládat rizika a mít své podnikání na Slovensku typicky zastřešené českým rodinným fondem. Vytvořili jsme přes 500 nadačních a svěřenských fondů i zahraničních trustů. Pod správou námi vytvořených řešení je objem cca 200 miliard korun. Máme s tím zkušenosti a umíme je přizpůsobit individuálním potřebám každé rodiny či jednotlivce. Peníze přitom nemusí být v Česku. Rodinný fond může mít bankovní účty například ve Švýcarsku, nemovitosti třeba v Dubaji nebo v západní Evropě. Trendem je být spíše globálním občanem, který není vázaný na jedno místo, a to i pro případ, kdyby v zemi nastal nějaký geopolitický nebo ekonomický problém.

Být globálním občanem – je to cíl většiny úspěšných českých nebo slovenských podnikatelů?

Čeští podnikatelé byli historicky spíš zvyklí držet většinu majetku doma, ale události posledních let jejich mindset postupně mění. Nejde ani tak o obavy z konkrétních hrozeb, jako spíš o uvědomění si, že mít většinu aktiv v jednom regionu skutečně znamená riziko – je to sázka na jednu kartu. Globální mobilita majetku dává naproti tomu rodinám větší jistotu a možnost lépe se přizpůsobit tomu, jak se svět mění.

Je to i důvod, proč jste založili rodinnou kancelář ONE FAMILY OFFICE?

Určitě, diverzifikace majetku mimo náš region byla jedním z hlavních důvodů, proč jsme rodinnou kancelář ONE FAMILY OFFICE založili. Už za první rok fungování jsme zainvestovali více než 3 miliardy korun, z toho 75 % v zahraničí, převážně v USA. Míříme naše investice do perspektivních částí světa, abychom nebyli zcela závislí jen na domácím trhu. Letos cílíme na investice v objemu 5 až 6 miliard korun, přibližně 60 % plánujeme opět v zahraničí.

Tím vytváříme skutečně globální portfolio, které přináší nejen výnosy, ale i klid a stabilitu. Family office v našem pojetí je byznysový a investorský klub. Budujeme nejsofistikovanější a nejvýkonnější multi family office v CEE s globálním dosahem. Zajišťujeme členům ONE FAMILY OFFICE globální mobilitu rodiny a majetku, a i díky renomé a kontaktům HAVEL & PARTNERS máme možnost používat status globálního prominenta.

Které konkrétní příležitosti na globálních trzích s ONE FAMILY OFFICE vyhledáváte?

Cílíme zejména na globálně úspěšné private equity fondy s dlouhodobě nadprůměrnými výsledky, které běžně v našem regionu nejsou dostupné. Typicky jde o fondy jako Bain Capital, do kterého máme nyní možnost investovat, nebo KKR či Schrodgers. Private equity fondy nám přinášejí výnosy kolem 20 % ročně a současně mají vysokou míru stability. Jsou to ale i příležitosti v oblasti venture kapitálu, distressed assets atd., prostě komplexní diverzifikované portfolio. Máme na to ve ONE FAMILY

OFFICE specializovaný tým téměř 20 investičních odborníků s mezinárodními zkušenostmi z finančních center, jako jsou New York, Londýn nebo Dubaj. Celkem v těchto centrech strávili v součtu 70 let. To všechno, a i naše velikost, kdy se aktuálně staráme o sdružený majetek v hodnotě přes 12 miliard korun, nám dává dobrou pozici při vyjednávání s těmi největšími hráči na globálním trhu.

Jak se mění přístup nastupující generace podnikatelů k investování a správě rodinného majetku?

Mladší generace má už výrazně globálnější mindset. Mnozí z ní studovali nebo pracovali v zahraničí a chtějí mít flexibilitu jak osobní, tak investiční. Usilují o to, aby jejich majetek byl rozprostřený po celém světě. Globální mobilita tedy dává smysl nejen z hlediska ochrany aktiv, ale i z pohledu generační obměny. My se v tomhle snažíme s ONE FAMILY OFFICE pomáhat tak, aby bylo možné portfolio plynule předávat dalším generacím a zároveň udržet kontinuitu rodinného bohatství i v globálním měřítku.

Rodinná kancelář toto všechno zajišťuje i v Brně?

Přímo v Brně působím opět já i další partner ONE FAMILY OFFICE David Neveselý. Celkem tady máme hned pět právních a investičních profesionálů včetně Associated Partnera Miroslava Vozába nebo Senior Wealth Managerky Anny Pichové, která dříve několik let vedla analytický tým u obchodníka s cennými papíry Cyrrus.

Proč si myslíte, že jste kvalifikováni k tomu radit ohledně majetku nejúspěšnějším a nejbohatším Čechům?

Nejsme ani privátní, ani investiční bankéři, ani asset manažeri. Naše kvalifikace ale vychází z toho, že si sami úspěšně spravujeme vlastní jmění v hodnotě miliard, které se nám podařilo vybudovat díky úspěchu v advokacii. Jako právníci se navíc staráme o záležitosti cca třetiny nejbohatších Čechů a Slováků. V HAVEL & PARTNERS na to máme více než 50letný tým, který spolupracuje i s ONE FAMILY OFFICE. V rozsahu našeho týmu jsme naší kapacitou největší rodinnou kancelář ve střední Evropě. Je to podle mě ale i naše diverzita, otevřenost a pluralita názorů. Spojujeme u nás na klubovém principu různé pohledy, zkušenosti napříč generacemi, byznysem i regiony včetně zahraničí.

” V BRNĚ PŮSOBÍME OD ROKU 2009 A DÍKY TOMU ZNÁME ZDEJŠÍ TRH OPRAVDU DO DETAILU. A TO NEJEN BYZNYSOVĚ.

“

V týmu máme profesionály ve věku od 25+ do 55 let, kteří se dokážou přizpůsobit potřebám všech členů rodiny, ať už jsou to zástupci generace nástupníků, či zakladatelů. Ve vedení i v expertních týmech máme muže i ženy, a to všeobecně uznávané špičky v oboru. V Advisory Boardu je několik představitelů první generace podnikatelů a investorů ve věku okolo 70 let, kteří přechod majetku do druhé generace úspěšně zvládli. Můžeme tedy ukázat našim partnerům různé přístupy a metody, jak takovou situaci dobře zvládnout.

Soustředí se movité rodiny i jednotlivci na finanční svobodu a nezávislost?

Ano, to může být jedním z cílů. Pokud už máte velký majetek, je samozřejmě ve vašem zájmu ho dobře spravovat a dál ho rozvíjet tak, aby zajišťil do budoucna nejen vás, ale i vaši rodinu a další generace. Majetek pro vás ale může pracovat už teď. Nemusíte čekat na důchod a až pak začít užívat prostředky, které jste celou aktivní kariéru vydělávali. Ve ONE FAMILY OFFICE máme možnost zajištění pravidelné renty pro partnerské rodiny, které již negenerují zásadní příjmy z aktivního byznysu.

Klíčem je opět správně nastavené investiční portfolio, které umožní čerpat pravidelnou rentu v požadované výši a která zároveň zajišťí, že majetek nebude ubývat. K tomu je potřeba stabilní vysoký výnos – nejen v období, kdy se trhům daří, ale i v současném období vysoké volatility a nejistoty. Právě v době poklesu akciových indexů se ukazuje výhoda investování do špičkových private equity příležitostí. Takovou investicí se může snížit kolísavost jeho hodnoty a zároveň zvýšit potenciální výnos. 10 % nejlepších private equity fondů totiž dlouhodobě překonává hlavní akciové indexy o 6 až 12 % ročně a dosahuje výnosu okolo 20 % p. a. a takové zisky už dávají prostor pro velmi dobrou rentu.

Jakou další podporu hledají nejbohatší Češi a Slováci při správě svého majetku a firmy?

V praxi velmi často řešíme předávání rodinného byznysu. Až v pětině rodinných firem se děti do řízení firmy vůbec nezapojí, a právě v těchto případech přichází ke slovu fiduciární servis. Pomáháme rodinám nastavit správné majetkové struktury, vybrat profesionální správce a manažery, nastavit jasná pravidla kontroly a pravidelné reportování směrem k rodině.

V rámci projektu NextŽeny jste se věnovali také ženskému nástupnictví, investování a podnikání. Jaká jsou hlavní specifika v investování žen?

Ženy jsou vzdělanější a úspěšnější podnikatelky, stále více jich buduje vlastní majetek. A zároveň obecně ženy i častěji dědí, protože si statisticky berou starší partnery a žijí o 6 až 7 let déle. Náš průzkum NextŽeny ukázal, že ženy bývají konzervativnější, preferují spíše stabilnější, méně rizikové investice. Víc je zajímá, jaký budou mít jejich investice dopad na společnost, jaká je jejich udržitelnost. A rády také podporují ostatní ženy.

Vedle HAVEL & PARTNERS a ONE FAMILY OFFICE jste na jižní Moravě rozšířili nedávno své aktivity i do dalších oblastí...

Aktuálně jsme navázali strategickou spolupráci ONE FAMILY OFFICE se skupinou CYRRUS. ONE FAMILY OFFICE může poskytovat celou řadu investičních služeb regulovaných ČNB, mimo jiné investiční poradenství, správu aktiv

(tzv. asset management) nebo zprostředkování investice do nejvýkonnějších tuzemských fondů kvalifikovaných investorů (SICAV). Regulované služby nabízíme prostřednictvím naší dceřiné společnosti ONE FAMILY ADVISORS, která je vázaným zástupcem obchodníka s cennými papíry CYRRUS. Ve spolupráci s CYRRUS investiční společností, ve které máme i kapitálový podíl, pak nabízíme další diverzifikaci prostřednictvím široké škály aktiv.

A aktivní jste teď také jako investor v oblasti sportu. Jaké máte plány s fotbalovou Zbrojovkou?

V případě Zbrojovky to bude běh na dlouho trať. To jsme si uvědomovali hned na začátku, když jsme o investici s OneCap a Janem Mynářem uvažovali. Máme vypracovaný detailní pětiletý byznys plán – klasický private equity model – a chceme využít toho, co umíme nejlépe – pokusit se celý klub poskládat, oživit a vyvést z krize, a to i za pomoci strategického investora. **O**

JAROSLAV HAVEL

Je hlavním partnerem a investorem rodinné kanceláře ONE FAMILY OFFICE, která se soustředí na správu, ochranu a rozvoj majetku a na vysokovýnosové, vyvážené a maximálně bezpečné globálně diverzifikované portfolio aktiv ve všech zásadních světových měnách včetně zajištění renty. Je také řídícím partnerem advokátní kanceláře HAVEL & PARTNERS, která je s 350 právníky a daňovými poradci největší nezávislou právní firmou ve střední Evropě a poskytuje právní a daňové služby více než 4000 klientům.